

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Vítkovice Revmont a. s.**
sídlem Ruská 2887/101, 706 02 Ostrava
zastoupený advokátkou JUDr. Mgr. Petrou Novákovou, Ph.D.
sídlem Chodská 9, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Na Jízdárně 3, 709 00 Ostrava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2021 č. j. 3018031/21/3202-50523-801272, ve věci námitek

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

[Zadejte text.]

- I. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 2. 8. 2021 č. j. 3018031/21/3202-50523-801272 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Mgr. Petry Novákové, Ph.D., advokátky se sídlem Chodská 9, 120 00 Praha 2.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou se žalobce domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta žalobcová námitka proti vyrozumění správce daně o výši úroku z vratitelného přeplatku.
2. Žalobce uvedl v žalobě, že dne 20. 2. 2017 vydal správce daně zajišťovací příkazy a exekuční příkazy, dne 24. 2. 2017 „stáhl“ finanční prostředky z bankovních účtů žalobce. Dne 3. 3. 2017 podal žalobce insolvenční návrh včetně návrhu na povolení reorganizace (která byla následně povolena). Dne 10. 3. 2017 rozhodlo Odvolací finanční ředitelství o odvolání ve věci daně z přidané hodnoty za zdaňovací období květen až srpen 2014, předmětná daň se stala splatnou, zanikla účinnost zajišťovacích příkazů a správce daně převedl zajištěnou částku na úhradu předmětné daně. Tento postup správce daně byl však nezákonný, což vyslovil Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 13. 4. 2021 sp. zn. 7 Afs 263/2020 (zjednodušeně řečeno, započtení částky, kterou správce daně vymohl zajišťovací exekucí, bylo z důvodu přednosti insolvenčních pravidel nepřípustné). Předmětná částka byla poté vrácena žalobci. Dne 28. 6. 2021 bylo žalobci doručeno vyrozumění o výši úroku z vratitelného přeplatku, z něhož je zřejmé, že správce daně spojil počátek prodlení s 30 dny od žalobcovy žádosti o vrácení přeplatku v roce 2019. Podle žalobce však mělo být postupováno podle § 168 zákona č. 280/2009 Sb. (dále jen „daňový řád“), ve znění do 31. 12. 2020, když účinnost zajišťovacích příkazů zanikla dnem splatnosti daně. Správce daně měl vrátit přeplatek bez žádosti do 15 dnů od jeho vzniku (§ 168 odst. 4 daňového řádu – správně odst. 5, pozn. soudu). Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že se tato právní úprava použije, pouze pokud zajištěná částka převyšuje související stanovenou daň (správně splatnou – pozn. soudu).
3. Žalovaný ve vyjádření upřesnil, že v dané věci šlo o § 168 odst. 5 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020, nikoli odst. 4, jak opakovaně uváděl správce daně, avšak na posouzení věci to nemá vliv, když postup stanovený v těchto odstavcích je obdobný. Žalovaný setrval na názoru, že pro nastolení účinku běhu zákonné lhůty k vrácení vratitelného přeplatku podle § 168 odst. 5 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020, je nutné naplnění všech

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

podmínek tam stanovených, tj. zánik účinnosti zajišťovacího příkazu v důsledku splatnosti daně, převod zajištěné částky na úhradu splatné daně, a vznik (vratitelného) přeplatku v návaznosti na rozdíl výše částky zajištěné a výše splatné daně. Podle žalovaného však v daném případě došlo ke vzniku předmětného „přeplatku“ na základě zrušení úkonu, kterým správce daně převedl prostředky na související daň, a to s ohledem na rozsudek NSS, nikoli v souvislosti se zánikem účinnosti zajišťovacího příkazu a převedením částky na úhradu splatné daně. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Rozhodoval přitom v souladu s § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání.
5. Ve věci jde o řešení právní otázky, skutkové okolnosti jsou mezi účastníky nesporné, soud proto z obsahu správního spisu připomíná pouze nad rámec informací uvedených v odst. 2 tohoto rozsudku, že Odvolací finanční ředitelství rozhodnutím ze dne 3. 6. 2021 změnilo rozhodnutí správce daně ze dne 7. 6. 2019 tak, že vyhovělo požadavku žalobce na vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty ve výši 4 060 835,73 Kč. V odůvodnění poukázalo na rozsudek NSS ze dne 13. 4. 2021 č. j. 7 Afs 263/2020-28 a uzavřelo, že „správce daně neměl tyto peněžní prostředky použít k úhradě DPH za zdaňovací období květen až srpen 2014 a kdyby tak neučinil, daňovému subjektu by na jeho osobním daňovém účtu vznikl přeplatek na dani v požadované výši a daňovému subjektu tak tento přeplatek na dani náleží.“. Z vyrozumění o výši úroku z vratitelného přeplatku ze dne 23. 6. 2021 pak vyplývá, že podle správce daně měly být finanční prostředky vráceny ve lhůtě do 23. 4. 2019, když žalobcova žádost byla ze dne 21. 3. 2019.
6. Podle § 168 odst. 5 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020, uplynul-li den splatnosti u daně, u které byl zajišťovací příkaz vydán z důvodu, že dosud neuplynul den její splatnosti, zaniká tímto dnem účinnost zajišťovacího příkazu a zajištěná částka se převede na úhradu této daně. Pokud tak vznikl vratitelný přeplatek, správce daně jej vrátí bez žádosti do 15 dnů od jeho vzniku.
7. Judikatura soudů rozhodujících ve správním soudnictví zastává jednoznačný názor, že daňovou exekuci bezprostředně navazující na vydání okamžitě vykonatelného zajišťovacího příkazu je nutno vnímat jako nejzazší prostředek k vynucení povinnosti stanovené zajišťovacím příkazem, jehož užití musí odůvodňovat konkrétní okolnosti případu (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2019, č. j. 2 Afs 392/2017 – 48). Je tedy logické a správné, že daňový řád řeší výslovně zánik účinnosti zajišťovacího příkazu a nastalé situace. Povinnost správce daně vrátit vratitelný přeplatek bez žádosti do 15 dnů od jeho vzniku přitom zakotvuje § 168 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020 nejen ve výše uvedeném odst. 5 (v souvislosti se splatností daně), ale i v odst. 4 (v souvislosti se stanovením daně), a také v odst. 3 (v souvislosti s tím, že důvody pro zajištění pominuly před stanovením či splatností daně). Cílem tohoto ustanovení je podle názoru krajského soudu upravit celou škálu situací spojených se zánikem účinnosti zajišťovacího příkazu, a to tak, aby s vymoženou částkou a s případným vratitelným přeplatkem bylo naloženo neprodlenně (srov. též § 150 odst. 4 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020, o tom, že zajištěná částka se převede ke dni zániku účinnosti zajišťovacího příkazu).

[Zadejte text.]

8. V daném případě zanikla účinnost zajišťovacího příkazu ze zákona v souvislosti se splatností dosud nesplacené daně, ovšem částka, která byla zákonným způsobem převedena, byla ve výši 0 Kč s ohledem na zákaz započtení daný § 324 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., v rozhodném znění (dále jen „insolvenční zákon“). Podle názoru soudu tak vznikl (vratitelný) přeplatek, a to ke dni zániku účinnosti zajišťovacího příkazu, který měl být vrácen způsobem uvedeným v poslední větě § 168 odst. 5 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020. Soud považuje argumentaci žalovaného (použitelnost uvedeného ustanovení pouze pokud zajištěná částka převyšuje související splatnou daň) za příliš zužující, když opomíjí specifický charakter zajišťovacích příkazů i to, že daňový řád nelze vnímat odděleně od jiných právních předpisů, v tomto případě především od insolvenčního zákona. Ostatně, ani Odvolací finanční ředitelství v rozhodnutí ze dne 13. 4. 2021 nepochybovalo o vzniku (vratitelného) přeplatku v příčinné i časové souvislosti se zánikem účinnosti zajišťovacího příkazu.
9. Krajský soud tedy zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.) se závazným právním názorem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
10. V řízení byl procesně úspěšný žalobce, v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. má právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení představují zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, dále odměna ze zastoupení advokátkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3 100 Kč za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby) a 2x režijní paušál po 300 Kč. Dále DPH z těchto částek s výjimkou zaplaceného soudního poplatku (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Soud proto žalovaného k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupkyně žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s. Délku lhůty krajský soud prodloužil oproti obecné lhůtě stanovené v § 160 odst. 1 o. s. ř. na 30 dnů od právní moci rozsudku, protože rozsudky správních soudů nabývají právní moci již okamžikem doručení (§ 54 odst. 5 s. ř. s.) a obecná 3 denní lhůta se jeví krajskému soudu v takovém případě nepřiměřeně krátká.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí.

Ostrava 30. května 2022

JUDr. Monika Javorová

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

[Zadejte text.]

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.